

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні питання законодавства

24 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

Під час судової реформи 1873–1875 відбулось об'єднання права справедливості із загальним правом. [3, с. 27]

Ознаки систем англосаксонської правової сім'ї:

- Включає загальне право, право справедливості та статутне право, причому кодифікація є рідкою, але іноді присутньою, як це видно в США.

- Судовий прецедент є основним джерелом права, хоча інші джерела, як-от статутне право, звичаї та доктрина, також сприяють цьому.

- Судді мають значні законотворчі повноваження, і суди присяжних є помітною особливістю, що дозволяє непрофесійним присяжним вирішувати справи.

- Процесуальне право має пріоритет над матеріальним правом.

- На відміну від деяких правових систем, тут немає чіткого розподілу між публічним і приватним правом чи окремими галузями. Натомість судові рішення ґрунтуються на судовій практиці.

- Історичний розвиток англійського права через судову та адміністративну практику робить його менш систематичним і раціоналізованим порівняно з кодифікованими системами. [4, с. 78]

У системі загального права виокремлюють дві групи: англійська (правові системи Великої Британії, Ірландії, Канади, Австралії, Нової Зеландії, Індії, Нігерії та інших держав Британської співдружності) та американська (правова система США та окремих штатів США). Англійське загальне право мало вирішальний вплив на розвиток правової системи США.

Основним джерелом англосаксонського права нині є судовий прецедент — рішення суду в конкретній справі, що підказує іншим суддям, яке рішення треба ухвалити при вирішенні аналогічних справ у майбутньому. [3, с. 25]

Підсумовуючи, англосаксонська правова система, виникла в 12 столітті, охоплює загальне право, право справедливості та статутне право. Така правова система значною мірою спирається на судовий прецедент, надаючи суддям значні законотворчі повноваження. Ця система, що характеризується плавною інтеграцією процесуального та матеріального права, не має чіткого розподілу між публічним і приватним правом. Його історичний розвиток під впливом англійського загального права сформував правові рамки в усьому світі. Сьогодні судовий прецедент залишається основним джерелом юридичної влади, керуючи рішеннями в різноманітних контекстах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бернхем В. Вступ до права та правової системи США / В. Бернхем. – Київ : Україна, 1999. – 554 с
2. Оніщенко Н. М. Правова система: проблеми теорії : монографія / Н. М. Оніщенко. – Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002.
3. Малишев Б. В. Судовий прецедент і зловживання судовою владою: досвід правової системи Англії / Б. В. Малишев // Держава і право. – 2005. – Вип. 27. – С. 25–29.
4. Порівняльне правознавство : навч. посіб. / О. О. Погрібний, І. М. Погрібний, О. В. Волощенко та ін. ; за заг. ред. О. Н. Ярмиша. – Харків : Вид-во Харків. нац. ун-ту внутр. справ, 2006. – 296 с

УДК: 35.07/.08(477):005.2'06

ГАМОЦЬКИЙ Я.В., студент

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК В.О.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВАЖЛИВІСТЬ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

ОСГ в Україні виконують важливі соціально-економічні функції, забезпечуючи продовольчу безпеку, економічний розвиток та збереження традицій. Важливість їх ролі в економіці та суспільстві.

Ключові слова: особисте селянське господарство, функція, сільське населення, сільські території, сільське господарство.

Особисте селянське господарство – це господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму (стаття 1 Закону України «Про особисте селянське господарство») [1].

Селянські господарства мають велику важливість з кількох причин:

1. Продовольча безпека: Селянські господарства забезпечують значну частину продукції для внутрішнього споживання. Вони вирощують зернові, овочі, фрукти, м'ясо, молоко та інші продукти, які необхідні для харчування населення.

2. Економічний розвиток: Особисті селянські господарства є важливим джерелом доходу для селян та розвивають сільську економіку. Вони створюють робочі місця, сприяють розквіту сільських громад та підтримують місцевий бізнес.

3. Збереження традицій та культури: Селянські господарства є важливою складовою сільської культури та традицій. Вони передають знання про сільське господарство з покоління в покоління, зберігаючи унікальні методи обробітку землі та розведення тварин.

4. Збереження землі та біорізноманіття: Селянські господарства, як правило, працюють на невеликих площах землі, що сприяє збереженню родючості ґрунтів та біорізноманіття.

5. Соціальна стабільність: Особисті селянські господарства можуть відігравати важливу роль у забезпеченні соціальної стабільності в сільських регіонах, надаючи селянам можливість працювати та заробляти на життя, не мігруючи до міст.

Встановлено, що ринкова трансформація відносин власності в сільському господарстві привела до становлення багатуокладної економіки, розвитку дрібнотоварного виробництва, яке органічно поєднується і успішно доповнює великі і середні форми господарювання. Доведено, що соціальна значимість особистих селянських господарств проявляється в протидії безробіттю, створенні можливостей для зростання доходів, підвищення якості життя, соціальної захищеності, самоорганізації сільських жителів.

Соціальний аспект діяльності ОСГ особливо важливий в кризових умовах розвитку економіки, коли в сільському господарстві і більшості інших галузей відбувається масове скорочення робочих місць. Узагальнено, що з огляду на різноманіття і різноплановість функцій ОСГ, задля досягнення більш глибокого розуміння сутності досліджуваної категорії проведено класифікацію функцій сільських домогосподарств за ознакою спрямованості взаємодії з різними сферами суспільної діяльності.

Обґрунтовано, що дана ознака найбільшою мірою відповідає сутності ОСГ, оскільки дозволяє комплексно охарактеризувати об'єкт дослідження як складну категорію, що є органічним і невід'ємним компонентом одночасно декількох різних за своєю природою суспільно-економічних систем.

Систематизовано характерні функції особистого селянського господарства із урахуванням вимог трьох складових сфер суспільного життя: соціальної, економічної, організаційної. Зроблено висновок, що функції ОСГ населення за своїм сутнісним наповненням подібні до функцій суб'єктів аграрного підприємництва[2]. Доведено, що особисті селянські господарства, незважаючи на низьку товарність, нині виконують низку соціально значимих функцій, є додатковим резервом забезпечення нарощення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, який сільським населенням сприймається як необхідність у забезпеченні виживання. Підкреслено, що розвиток ОСГ тісно пов'язаний із забезпеченням продовольчої безпеки країни, що дозволило припустити думку про посилення їхньої ролі та значення у формуванні товарної пропозиції та сталому розвитку сільських територій.

Передбачено, що у разі недоврахування значення ОСГ у розвитку сільського господарства країни, перетворення селянина в звичайного найманого працівника це може призвести до таких негативних для всього суспільства наслідків як розселення сільського населення, втрата ним почуття господаря на своїй землі і мотивації до праці, сільського способу життя і в кінцевому рахунку вітчизняних селянських традицій і культури.

Особисті селянські господарства на 1 січня 2020 року	На 1 січня 2020	Довідково: На 1 січня 2019
Кількість господарств, тис.	3 975,1	3 996,5
Площа земельних ділянок, тис.га	6 133,6	6 132,2
у тому числі з цільовим призначенням		
для будівництва й обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд	788,3	791,0
для ведення особистого селянського господарства	2512,6	2513,4
для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	2 781,8	2 777,1
з них узятих в оренду	348,2	345,0

Рис. 1. Статистика щодо кількості ОСГ на період з 2019-2020 рр. [3.1].

	Кількість господарств, тис	Площа земельних ділянок, тис.га	у тому числі з цільовим призначенням			
			для будівництва й обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд	для ведення особистого селянського господарства	для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	з них узятих в оренду
Україна	3975,1	6133,6	788,3	2512,6	2781,8	348,2
Вінницька	273,5	304,3	66,7	140,1	96,5	7,7
Волинська	147,1	313,0	33,9	218,6	58,9	1,6
Дніпропетровська	158,5	387,3	33,0	89,9	264,0	55,9
Донецька	77,3	178,3	16,0	52,9	109,0	20,0
Житомирська	178,6	171,1	39,6	91,0	40,5	1,1
Закарпатська	224,4	199,0	38,7	76,8	75,6	3,7
Запорізька	116,5	374,4	21,7	102,9	248,4	48,6
Івано-Франківська	257,3	235,7	46,9	147,8	36,8	1,9
Київська	227,4	198,3	47,6	89,6	60,7	7,2
Кіровоградська	118,4	316,9	23,7	92,4	200,4	37,0
Луганська	42,8	127,1	9,0	31,7	85,6	16,2
Львівська	278,8	318,4	50,1	159,0	97,7	1,0
Миколаївська	78,4	315,3	17,4	70,1	226,1	33,4
Одеська	178,6	398,8	38,7	121,2	238,7	23,4
Полтавська	187,4	297,4	33,1	140,0	124,0	11,8
Рівненська	182,5	273,4	38,5	115,4	118,8	0,1
Сумська	127,0	137,5	10,5	85,0	39,0	3,3
Тернопільська	184,2	232,5	34,0	145,9	52,3	0,1
Харківська	135,5	282,9	28,9	85,0	167,2	30,1
Херсонська	80,9	323,2	20,0	85,6	213,7	29,1
Хмельницька	204,3	209,8	47,3	112,8	49,7	3,3
Черкаська	200,7	199,3	25,2	98,0	74,5	3,4
Чернівецька	172,6	193,5	37,6	73,0	77,3	5,6
Чернігівська	142,4	146,2	30,2	87,9	26,4	2,7

Рис. 2. Особисті селянські господарства за регіонами на 1 січня 2020 [3.2].

“Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.”

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закону України: Про особисте селянське господарство від 15.05.2003 № 742-IV (Редакція станом на 15.08.2020). URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>
2. Іщенко А.В. Функції і значення особистих селянських господарств в суспільно-економічному розвитку сільських територій України. URL:<https://economneng.btsau.edu.ua/uk/content/funkciyi-i-znachennya-osobystyh-selyanskyh-gospodarstv-v-suspilno-ekonomichnomu-rozvytku>
3. Інфорграфіка що до кількості ОСГ в Україні станом на період 2019-2020 рр. URL:<https://infagro.com.ua/ua/2020/03/30/v-ukrayini-zmenshilas-kilkist-osobistih-selyanskih-gospodarstv/>

ЗМІСТ

Андрущенко М.М., Пахомова А.О. Малолітні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.....	3
Антоненко А. О., Дужа І. А. The political potential of voluntary unemployment: analysis of the impact of education, development, and activism of conditions of labor uncertainty.....	5
Богданевич Д.І., Сімакова С.І. Кримінологічні особливості осіб, які вчиняють умисні вбивства.....	6
Бойко І.О., Мельник В.О. Проблеми аграрного законодавства під час воєнного стану.....	8
Чорна С.В., Бровко Н.І. Вдосконалення антикорупційної політики в Україні в сучасних умовах.....	9
Васильчук І.Ю., Пахомова А.О. Загальна характеристика англосаксонської правової сім'ї.....	12
Гамоцький Я.В., Мельник В.О. Важливість особистого селянського господарства в Україні.....	13
Гнатенко Д.Р., Мельник В.О. Розвиток аграрного законодавства України.....	16
Гроза В.С., Аргат Я.П. Правові аспекти агробізнесу в умовах воєнного стану.....	17
Дмитренко М.О., Росавіцький О.О. Особливості призначення покарання за перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	19
Дмитренко М.О., Линник Т.В. Проблемні аспекти муніципальної реформи в Україні.....	21
Єфімович О.Ю., Мельник В.О. Державна підтримка аграрного сектору.....	23
Кармазіна Л.С., Мельник В.О. Правове регулювання органічного виробництва сільськогосподарської продукції.....	25
Катаєв Я.Д., Самойлович А.А. Актуальні питання дотримання законодавства України працівниками ТЦК СП.....	27
Катаєв Я.Д., Сімакова С.І. Смертна кара у сучасному контексті.....	28
Кобець Д.В., Пахомова А.О. Правочини в цивільному праві: поняття та загальна характеристика.....	30
Константинович Є.О., Аргат Я.П. Правове регулювання сільськогосподарських товариств в Україні.....	32
Корчак Ю.М., Дужа І.А. Риторика та емоційний вплив у політичних промовах	33
Новак Є.О., Новак Т.С. До питання правового регулювання біоенергетики в Україні.....	36
Паламарець В.В., Мельник В.О. Характеристика та основні принципи управління сільськогосподарськими підприємствами.....	37
Придатченко М.Ю., Мельник В.О. Правове регулювання діяльності сільськогосподарських кооперативів.....	39
Сергєєв О.В., Мельник В.О. Інноваційні технології в аграрній сфері.....	40
Слободянюк В.С., Малишко І.В. Актуальні зміни (доповнення) до законодавства про виплату пенсій у зв'язку з втратою годувальника в солідарній системі.....	42
Сморода П.О., Мельник В.О. Бронювання працівників аграрної сфери як запорука виробництва с/г продукції в умовах воєнного стану.....	43
Старікова С.О., Сімакова С.І. Гармонізація кримінально-процесуального права України до міжнародного законодавства.....	45
Тропотяга К.Ю., Мельник В.О. Законодавчі засади державної підтримки суб'єктів сільськогосподарського виробництва.....	46